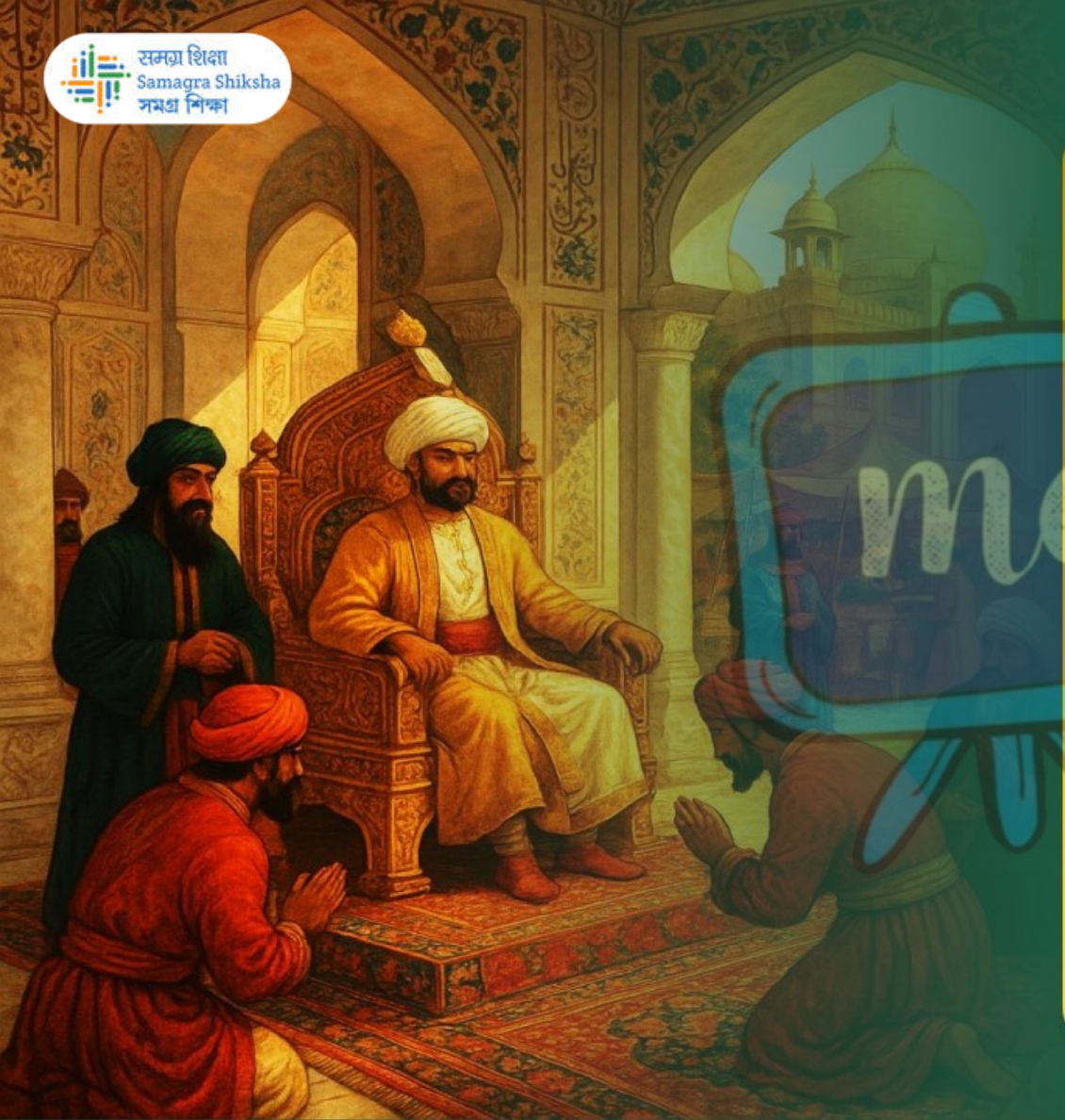

সপ্তম শ্রেণীৰ পাঠ্যপুথি

সমাজ বিজ্ঞান

(দ্বিতীয় ভাগ)

ইতিহাস খণ্ডৰ আগকথা

পাঠ - ১৪

মধ্যযুগৰ ভাৰতবৰ্ষৰ ইতিহাস

অধ্যয়নৰ সমলসমূহ

অংশ – ১

পৰিনীতা দেৱী

শিকনৰ ফলাফল

- ইতিহাস অধ্যয়নত সমলৰ গুৰুত্ব জানিব পাৰিব।
- মধ্যযুগৰ ভাৰতৰ লিখিত সাহিত্য সৰ্ম্পকে তথ্য পাব।

- মধ্য এচিয়াৰপৰা তুৰ্কী-আফগানসকলৰ আগমনৰ সময়ৰপৰাই ভাৰতীয় ইতিহাসৰ মধ্যযুগ হিচাপে অধ্যয়ন কৰা হয়।
- তুৰ্কী-আফগানসকলৰ আগমনৰ ফলত ভাৰতীয় অৰ্থনীতি, ৰাজনীতি, সামাজিক, ধৰ্মীয়, সাংস্কৃতিক, ভাষিক ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট প্ৰভাৱ পৰিছিল।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

মোগল, সুৰ

এই সময়ছোৱাত গুৰুত্বপূৰ্ণ বংশৰ উত্থান ঘটিছিল —

- এই সময়ছোৱাত মধ্য ভাৰতৰ চুলতানী যুগৰ পাঁচটা ৰাজ বংশৰ লগতে মোগল আৰু সুৰ বংশৰ উত্থান ঘটিছে।
- i) দক্ষিণ ভাৰতৰ বিজয়নগৰ আৰু বাহামণি ৰাজ্য।
- ii) মহাৰাষ্ট্ৰৰ মাৰাথাসকল, iii) পঞ্জাৱৰ শিখসকল, iv) পশ্চিম ভাৰতৰ ৰাজপুতসকল, v) পূব ভাৰতৰ কোচ আৰু আহোমসকল।

- যিকোনো সময়ৰ ইতিহাস অধ্যয়ন কৰিবলৈ হ'লে আমাক সঠিক, শুদ্ধ আৰু বিশ্বাসযোগ্য তথ্যৰ প্ৰয়োজন হয়। য'ৰপৰা আমি সঠিক শুদ্ধ আৰু বিশ্বাসযোগ্য তথ্য আহৰণ কৰিব পাৰোঁ তাকেই সমল বুলি কোৱা হয় । মধ্যযুগৰ ভাৰতৰ ইতিহাস অধ্যয়নৰ সমলৰ বিষয়ে আলোচনা কৰোঁ আহা।

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

মধ্যযুগৰ ভাৰতৰ ঐতিহাসিক সমলসমূহকো আমি প্ৰধানকৈ তলত দিয়া ধৰণে ভাগ কৰিব পাৰো।

সমল কেই প্ৰকাৰৰ ?
⇒ 2

সমল

১) লিখিত সমল
- দেশীয় লেখকৰ টোকা
- বিদেশী লেখকৰ টোকা

১।) প্ৰত্নতাত্ত্বিক সমল
- স্থাপত্য-ভাস্কৰ্য
- মুদ্ৰা
- চিত্ৰকলা
- শিলালিপি

লিখিত সমলসমূহ

- অধ্যয়ন কৰা সময়ৰ কিতাপ, লিপিবদ্ধ ৰাজকীয় নথিপত্র আৰু অন্যান্য নথি ভুক্ত তথ্য আদিক লিখিত সমল বোলা হয়।

লিখিত সমলসমূহ দুটা ভাগত বিভক্ত —

১. দেশীয় লেখকৰ টোকা

২. বিদেশী লেখকৰ টোকা

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

(আবুল ফজল)

- দেশীয় লেখকৰ টোকা -
  - জিয়াউদ্দিন বাৰানীৰ "তাৰিখ-ই-ফিৰোজশ্বাহী"।
  - আবুল ফজলৰ "আইন-ই-আকবাৰী"।
  - গুলবদন বেগমৰ "হুমায়ুননামা"।
  - জাহাংগীৰৰ "তুজুক-ই-জাহাংগীৰি"।

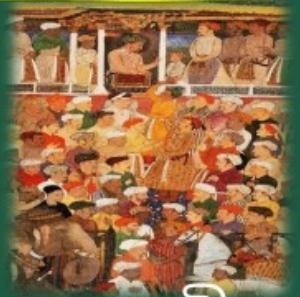

(জাহাংগীৰ)

বিদেশী লেখক

- মৰক্কোৰ ইবন বটুটা "ৰিহ্‌লা"।
- উজবেকিস্তানৰ আলবেৰুনী "তাহকিক-ই-হিন্দ"।
- ইউৰোপৰ মার্ক প'ল' আৰু নিকোল কণ্টিৰ লিখনৰ পৰা তেওঁলোকৰ আগমণৰ সময়ত ভাৰত ভূ-খণ্ডত শাসন কৰা চুলতান সকলৰ সামাজিক ব্যৱস্থা, অর্থনৈতিক অৱস্থা আৰু ৰাজনৈতিক পৰিস্থিতিৰ আদিৰ বিষয়ে বর্ণনা কৰা হৈছে।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

(আবুল ফজল)

(মার্ক প'ল')

মূল্যায়ন

1 মধ্যযুগৰ ভাৰতৰ ঐতিহাসিক সমলসমূহকো আমি প্ৰধানকৈ কেইটা ভাগ কৰিব পাৰি-

A ২ টা — লিখিত আৰু প্ৰত্নতাত্ত্বিক ।

B ৩ টা

C ৪ টা

মূল্যায়ন

2 জাহাংগীৰৰ "তুজুক-ই-জাহাংগীৰি" হল-

A দেশীয় লেখকৰ টোকা

B বিদেশী লেখকৰ টোকা

মূল্যায়ন

3 "হুমায়ুননামা" ৰ ৰচক হল-

A গুলবদন বেগম

B হুমায়ুন

C জাহাংগীৰ